

Brussell, 11 ta' Novembru 2020
(OR. en)

12719/20

SAN 394
PHARM 50
MI 453
CADREFIN 361

NOTA TA' TRASMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	6 ta' Novembru 2020
lil:	Is-Sur Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2020) 691 final
Sugġett:	RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL L-Implimentazzjoni tat-tielet programm għall-azzjoni tal-Unjoni fil-qasam tas-saħħa (2018)

Id-delegazzjonijiet għandhom isibu mehmuz id-dokument COM(2020) 691 final.

Mehmuz: COM(2020) 691 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 6.11.2020
COM(2020) 691 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

**L-Implimentazzjoni tat-tielet programm għall-azzjoni tal-Unjoni fil-qasam tas-saħha
(2018)**

{SWD(2020) 256 final}

Werrej

INTRODUZZJONI	3
IL-KISBIET EWLENIN TAS-SENA	5
IMPLIMENTAZZJONI TAL-BAGĦIT	8
1. Prijoritajiet	8
2. Eżekuzzjoni tal-baġit operattiv skont il-mekkanizmu ta' finanzjament	11
3. Benefiċjarji	12
AZZJONIJIET EWLENIN TA' KOMUNIKAZZJONI	12

INTRODUZZJONI

Dan ir-rapport ikopri l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma annwali għall-2018 (AWP 2018) tat-tielet programm tas-saħha għall-2014-2020¹ ("il-programm"). L-Artikolu 13(1) tar-Regolament tal-Programm jiddikjara li l-Kummissjoni Ewropea għandha tirrapporta lill-Kumitat tal-Programm tas-Saħha dwar l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet kollha ffinanzjati mill-Programm, u għandha żżomm lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill informati. Dan ir-rapport, li jipprovdi informazzjoni dwar il-baġit tal-2018 u kif intuża, huwa maħsub biex jissodisfa t-tieni rekwiżit.

Id-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja dan ir-rapport jipprezenta l-azzjonijiet ewlenin kofinanzjati taħt il-programm, li r-riżultati tiegħu saru disponibbli fl-2018, flimkien ma' tabelli li jispjegaw fid-dettall l-attivitajiet u l-kuntratti kofinanzjati kollha. Dan jinkludi wkoll informazzjoni dwar l-azzjonijiet implimentati taħt il-prijoritajiet tematiċi ewlenin tal-AWPs preċedenti li r-riżultati tagħhom saru disponibbli wkoll fl-2018.

L-AWP tal-2018 kien ikkaratterizzat mill-ewwel sejha li qatt saret għal proġetti biex tiġi appoġġata l-implimentazzjoni tal-aħjar prattiki eżistenti identifikati u vvalidati abbażi ta' kriterji miftiehma mill-Grupp ta' Tmexxija dwar il-Promozzjoni tas-Saħha, il-Prevenzjoni tal-Mard u l-Ġestjoni tal-Mard mhux Komunikabbli².

Taħt l-Objettiv 1 (*Il-promozzjoni tas-saħha, il-prevenzjoni tal-mard u t-trawwim ta' ambjenti li jappoġġaw stili ta' hajja tajbin għas-saħha*), ġew iffinanzjati hames proġetti b'kontribuzzjoni totali mill-UE ta' EUR 6,8 miljun biex jiġu appoġġati l-aħjar prattiki għall-promozzjoni tas-saħha u l-prevenzjoni ta' mard mhux komunikabbli biex jitnaqqsu l-inugwaljanzi fis-settur tas-saħha u tittejjeb il-kura integrata.

Taħt l-Objettiv 2 (*Il-protezzjoni taċ-ċittadini tal-Unjoni minn theddid serju transfruntier għas-saħha*), l-enfasi fl-2018 kienet fuq it-tishih tat-tnejjija, inkluzi l-kapaċitajiet tal-laboratorji, u fuq l-implimentazzjoni ta' regolamenti internazzjonali dwar is-saħha³ fl-UE. Tnediet azzjoni kongunta biex tinbena l-kapaċità biex jiġi miġġieled it-theddud għas-saħha fil-pajjiżi tal-UE, inkluz it-tishih tal-kooperazzjoni mal-pajjiżi ġirien. Il-kontribuzzjoni totali tal-UE kienet ta' EUR 7,9 miljun.

L-Objettiv 3 (*Il-kontribut għal sistemi tas-saħha innovattivi, effiċjenti u sostenibbli*) ra t-tnedija ta' diversi azzjonijiet. Eżempji jinkludu l-kooperazzjoni volontarja bejn l-awtoritajiet nazzjonali tal-ipprezzar u r-rimborż tal-Istati Membri fir-rigward tal-ipprezzar tal-prodotti farmaċewtiċi (magħrufa

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 282/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2014 dwar it-twaqqif tat-tielet Programm għal azzjoni tal-Unjoni fil-qasam tas-saħha (2014-2020) u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 1350/2007/KE (ĠU L 86, 21.3.2014, p. 1).

² https://ec.europa.eu/health/non_communicable_diseases/steeringgroup_promotionprevention_mt

³ <https://www.who.int/ihr/about/en/>

bhala kooperazzjoni EURIPID), it-tieni fażi tal-kampanja ta' informazzjoni u komunikazzjoni dwar ir-Regolament il-ġdid dwar l-apparati mediċi⁴, u laqgħat tal-grupp ta' esperti tal-UE li jahdem b'modi effettivi ta' investiment fis-saħħa u l-valutazzjoni kongunta tal-apparati mediċi.

Taħt l-Objettiv 4 (*L-iffaċilitar tal-aċċess għal kura tas-saħħa ahjar u aktar sikura għaċ-ċittadini tal-Unjoni*), il-programm iffinanzja:

- il-proġett tal-Kodiċijiet Orpha, imfassal biex jespandi l-kodifikazzjoni għall-identifikazzjoni tal-mard rari fis-sistemi nazzjonali tal-informazzjoni dwar is-saħħa u r-rimborz;
- l-amministrazzjoni tat-23 Network ta' Referenza Ewropew eżistenti (NRE) u l-istabbiliment ta' NRE ġdid, eUROGEN; u
- l-kontinwazzjoni tal-operat sal-2021 tan-Network Orphanet, li jgħaqqad flimkien timijiet nazzjonali madwar l-UE biex jiġbru, jivvalidaw u jxerrdu informazzjoni ewlenija dwar mard rari.

Il-Kummissjoni u l-Aġenzija Eżekuttiva għall-Konsumatur, is-Saħħa, l-Agrikoltura u l-Ikel (Chafea) jiżguraw li r-riżultati tal-programm jiġu ppubblikati b'mod wiesa' permezz ta' attivitajiet ta' komunikazzjoni u tixrid xierqa. L-Istati Membri u l-pajjiżi terzi li jiehdu sehem fil-Programm huma mheggin ukoll jinvolvu ruħhom fit-tixrid tar-riżultati tal-azzjonijiet kofinanzjati u biex ifittxu sinerġiji ma' programmi oħra ta' finanzjament tal-UE. Dawn l-attivitajiet promozzjonali kienu jinkludu l-organizzazzjoni ta' 8 ijiem ta' informazzjoni biex jiġu promossi l-opportunitajiet ta' finanzjament offriti taħt l-AWP tal-2018, f'kooperazzjoni man-network ta' punti fokali nazzjonali (NFPs)⁵.

B'mod parallel ma' dawn l-inizjattivi, il-Kummissjoni hija responsabbli għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tat-tielet programm tas-saħħa. Is-Chafea u d-DĠ SANTE kkontribwew għall-istudju tal-ġbir tad-*data*, li kien jinvolvi l-eżami ta' dokumenti fir-rigward ta' 70 azzjoni (rapporti tekniċi, pjanijiet ta' sostenibbiltà, evalwazzjonijiet, eċċ.), biex tiġi riveduta u estratta *data* rilevanti għall-analiżi bazi u l-immudellar tal-impatti. Dan l-istudju informa d-deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar azzjoni futura tal-UE dwar is-saħħa fil-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) għall-2021-2027⁶.

⁴ Ir-Regolament (UE) 2017/745 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2017 dwar apparati mediċi, li jemenda d-Direttiva 2001/83/KE, ir-Regolament (KE) Nru 178/2002 u r-Regolament (KE) Nru 1223/2009 u li jhassar id-Direttivi tal-Kunsill 90/385/KEE u 93/42/KEE (ĠU L 117, 5.5.2017, p. 1).

⁵ L-NFPs huma magħzula mill-Istati Membri u minn pajjiżi oħra li jiehdu sehem fil-programm. Il-funzjoni tagħhom hija li jgħinu lill-Kummissjoni tippromwovi l-programm u xxerred ir-riżultati tiegħu u l-informazzjoni disponibbli dwar l-impatt tiegħu.

⁶ COM(2020) 405 final.

IL-KISBIET EWLENIN TAS-SENA

L-AWP tal-2018 indirizza b' mod wiesa' l-erba' objettivi speċifiċi tal-programm tas-saħħa.

Taħt l-Objettiv 1 (*Il-promozzjoni tas-saħħa, il-prevenzjoni tal-mard u t-trawwim ta' ambjenti li jappoġġaw stili ta' ħajja tajbin għas-saħħa*), is-Chafea nediet tliet sejhiet għal proġetti dwar l-implimentazzjoni tal-aħjar prattiki dwar il-promozzjoni ta' saħħa tajba, il-prevenzjoni ta' mard mhux komunikabbli u t-titjib tal-kura integrata.

L-ewwel sejhja indirizzat l-implimentazzjoni tal-aħjar prattiki ezistenti identifikati mill-Istati Membri u vvalidati skont kriterji miftiehma mill-Grupp ta' Tmexxija dwar il-Promozzjoni tas-Saħħa, il-Prevenzjoni tal-Mard u l-Ġestjoni tal-Mard mhux Komunikabbli.

Ġew ikkofinanzjati żewġ għotjiet għal proġetti biex jappoġġaw it-trasferiment tal-aħjar prattiki u biex jgħinuhom jespandu fuq livell nazzjonali u Ewropew. Dawn il-prattiki waqgħu fl-oqsma tal-promozzjoni tas-saħħa, il-prevenzjoni ta' mard mhux komunikabbli u t-tnaqqis tal-inugwaljanzi fis-settur tas-saħħa.

1. L-għan tal-proġett #Stay Healthy - Cardiovascular Risk Prevention (YOUNG50) huwa li jittrasferixxi l-programm mudell ta' skrinjar Taljan CARDIO 50 għall-prevenzjoni attiva f'persuni li għandhom 50 sena, li jikkostitwixxi l-aħjar prattika, fil-Litwanja, ir-Rumanija u l-Lussemburgu. Permezz tal-identifikazzjoni bikrija, l-indirizzar tal-fatturi ta' riskju u s-segwitu, huwa mistenni li jkun ta' benefiċċju għal dawk li jirċievu konsulenza u biex jittejbu l-istili ta' ħajja jew il-parametri mediċi tagħhom. Saru disponibbli EUR 983 255 f'finanzjament mill-UE.
2. Il-proġett mudell Ewropew ta' Attività Fizika b'Riċetta Medika (EUPAP - European Physical Activity on Prescription model) huwa mfassal biex jittrasferixxi l-mudell Żvediz għall-attività fizika b'riċetta, ikklassifikat bħala l-aħjar prattika, f'10 pajjiżi oħra tal-UE. Il-finanzjament mill-UE ammonta għal EUR 1 346 154.

It-tieni sejhja ffukat fuq il-kura integrata, bl-azzjonijiet proposti mfassla biex jgħinu lill-awtoritajiet tal-kura tas-saħħa jirrifurmaw is-sistemi tal-kura tas-saħħa tagħhom. L-għan stabbilit kien li l-awtoritajiet tas-saħħa lokali u reġjonali jigu meġġuna jizviluppaw il-kapaċità mehtieġa għall-implimentazzjoni tal-kura integrata billi jigu segwiti l-prinċipji ewlenin tad-disinn u l-elementi bażiċi relatati identifikati f'dan il-qasam mill-grupp ta' esperti dwar il-valutazzjoni tal-prestazzjoni tas-sistemi tas-saħħa⁷. Ġew iffinanzjati ż-żewġ proġetti li ġejjin:

⁷ https://ec.europa.eu/health/systems_performance_assessment/policy/expert_group_mt

1. Gwida bbażata fuq l-evidenza biex tittejjeb il-kura integrata fl-Ewropa (VIGOUR)⁸. Il-proġett, ibbażat fuq konsorzju ta' 15-il benefiċjarju minn 9 pajjiżi tal-UE u r-Renju Unit, irċieva finanzjament mill-UE ta' EUR 1 827 608.
2. Trasferiment personalizzat tal-għarfien u aċċess għal assi mfassla apposta bbażati fuq l-evidenza dwar il-kura integrata (Skambju SCIROCCO)⁹. Il-proġett jesplora t-tnejn tal-ambjenti lokali għall-adozzjoni tal-kura integrata, permezz tal-għodda tal-awtovalutazzjoni online SCIROCCO biex jiġu mifhuma l-htigijiet lokali u r-raġunijiet għat-trasferiment tal-modalità tal-kura integrata. Dan se jservi bhala bazi għat-tfassil ta' approċċ imfassal apposta għall-bini tal-kapaċità u assistenza personalizzata lill-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali tas-saħħa u tal-kura soċjali. Il-proġett, ibbażat fuq konsorzju ta' 14-il benefiċjarju minn 8 pajjiżi tal-UE u r-Renju Unit, irċieva finanzjament mill-UE ta' EUR 1 508 988.

It-tielet sejha ffukat fuq in-nutrizzjoni, u espandiet it-trasferiment ta' inizjattivi għall-promozzjoni taċ-ċereali integrali lejn pajjiżi interessati¹⁰.

L-għan tal-azzjoni Ewropea dwar is-shubiji fil-qasam taċ-ċereali integrali (WholeEUGrain) huwa li tiffaċilita t-trasferiment tal-mudell Daniż tal-aħjar prattika għal shubija fil-qasam taċ-ċereali integrali u li tippromwovi saħħa tajba permezz ta' dieti tajbin għas-saħħa. Bl-iżvilupp ta' shubiji pubbliċi/privati fil-qasam taċ-ċereali integrali bbażati fil-pajjiż, il-proġett se jappoġġa l-prevenzjoni tal-mard, inaqqas l-inugwaljanzi u jstabilixxi ambjenti li jappoġġaw stili ta' hajja tajbin għas-saħħa. Il-proġett jiġbor flimkien hames shab minn erba' pajjiżi u rċieva finanzjament mill-UE ta' EUR 855 410.

Permezz ta' kuntratt ta' servizz taht l-istess objettiv, is-Chafea wettqet attivitajiet oħrajn relatati mat-tnaqqis tal-ħsara relatata mal-alkohol biex tappoġġa l-implimentazzjoni tal-aħjar prattiki, inklużi dawk identifikati mill-pajjiżi tal-UE taht l-azzjoni kongunta dwar it-tnaqqis tal-ħsara relatata mal-alkohol (2014-2016). Is-Chafea ġestiet ukoll għadd ta' studji li jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti tat-tabakk.

Taht l-Objettiv 2 (*Il-protezzjoni taċ-ċittadini tal-Unjoni minn theddid serju transfruntier għas-saħħa*), l-azzjoni kongunta SHARP¹¹ bdiet titwettaq fil-pajjiżi tal-UE u f'pajjiżi oħra li qed jipparteċipaw fil-programm. L-għan tal-azzjoni kongunta huwa li ttejjeb it-tnejn fl-UE biex tindirizza theddid transfruntier serju għas-saħħa u tappoġġa l-implimentazzjoni tar-regolamenti internazzjonali dwar is-

⁸ https://webgate.ec.europa.eu/chafea_pdb/health/projects/826640/partners; u <https://www.vigour-integratedcare.eu/>

⁹ Trasferiment Personalizzat tal-Għarfien u Aċċess għal Assi Mfassla Apposta Bbażati fuq l-Evidenza dwar il-Kura Integrata: Skambju SCIROCCO [Skambju SCIROCCO] [826676] – Proġett https://webgate.ec.europa.eu/chafea_pdb/health/projects/826676/summary u <https://www.sciroccoexchange.com/>

¹⁰ <https://ec.europa.eu/jrc/en/health-knowledge-gateway/promotion-prevention/nutrition/whole-grain>

¹¹ Azzjoni Kongunta SHARP – Regolamenti Internazzjonali dwar is-Saħħa msahħa u t-Thejjija fl-UE, <http://www.sharpja.eu>

sahha. Ghan iehor huwa li tigi intensifikata l-implimentazzjoni tal-leġislazzjoni tal-UE dwar theddid transfruntier serju ghas-sahha¹². L-azzjoni kongunta tinvolvi 26 sieheb assoċjat, 33 entità affiljata u 9 shab kollaboraturi fi 30 pajjiż (24 pajjiż tal-UE, 3 membri taż-ŻEE/EFTA u 3 pajjiżi Ewropej tal-viċinat). Din irċeviet kontribuzzjoni mill-UE ta' EUR 7,9 miljun.

Taht l-Objettiv 3 (*Il-kontribut għal sistemi tas-sahha innovattivi, effiċjenti u sostenibbli*), giet iffinanzjata sensiela ta' attivitajiet li kienu jinvolvu appoġġ għall-implimentazzjoni tar-regolamenti dwar l-apparati mediċi u l-apparati mediċi dijanjostiċi *in vitro*, inklużi l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-Bażi tad-Data Ewropea l-għdida dwar l-Apparati Mediċi (EUDAMED¹³).

Fl-ahhar nett, taht l-Objettiv 4 (*L-iffacilitar tal-aċċess għal kura tas-sahha aħjar u aktar sikura għac-ċittadini tal-Unjoni*) l-NRE rċevew appoġġ finanzjarju għall-koordinazzjoni tagħhom, b'mod partikolari fil-forma ta' għotjiet ta' 3 snin li jibqgħu għaddejjin sa tmiem il-programm. Il-programm appoġġa wkoll il-valutazzjoni indipendenti tal-fornituri tal-kura tas-sahha li japplikaw biex jissiehu mal-NRE eżistenti. L-AWP tal-2018 inkluda wkoll finanzjament ta' għotjiet diretti għal NRE addizzjonali wiehed (eUROGEN), kif ukoll in-network tal-bażi tad-data Orphanet.

¹² Id-Deciżjoni Nru 1082/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2013 dwar theddid transkonfinali serju ghas-sahha u li tassar id-Deciżjoni Nru 2119/98/KE (ĠU L 293, 5.11.2013, p. 1).

¹³ https://ec.europa.eu/health/md_eudamed/overview_en

IMPLIMENTAZZJONI TAL-BAĠIT

Il-baġit globali għat-tielet programm tas-saħħa għall-2014-2020 kien ta' EUR 449,4 miljun. Dan jinkludi EUR 30,6 miljun fi spejjeż operattivi għas-Chafea, li hija awtorizzata mill-Kummissjoni biex tiġġestixxi l-programm. Is-Chafea ilha mill-2005 tagħti l-ghajnuna teknika, xjentifika u amministrattiva lill-Kummissjoni fl-implimentazzjoni tal-programm tas-saħħa¹⁴. Din torganizza sejhiet annwali għal proposti, tikkoordina l-evalwazzjoni tas-sottomissjonijiet, tinnegozja, tiffirma u tiġġestixxi l-ftehimiet ta' għotja, u xxerred ir-rizultati tal-azzjonijiet. Hija responsabbli wkoll għall-maġġoranza tal-proċeduri tal-akkwist.

Il-baġit stabbilit fil-pjan ta' ħidma għall-2018 kien ta' EUR 68 325 543,65, u tqassam kif ġej:

- nefqa operazzjonali ta' EUR 60 467 000, li tikkorrispondi għal-linja baġitarja 17 03 01 (“It-theġġig tal-innovazzjoni fis-saħħa, iż-zieda tas-sostenibbiltà tas-sistemi tas-saħħa u l-protezzjoni taċ-ċittadini tal-Unjoni minn theddid transfruntier serju għas-saħħa”);
- kontribuzzjonijiet addizzjonali ta' EUR 1 952 043,65 mill-EFTA/ŻEE¹⁵ u pajjizi oħra mhux tal-UE¹⁶ li jippartecipaw fil-programm;
- nefqa amministrattiva ta' EUR 1 500 000, li tikkorrispondi għal-linja baġitarja 17 01 04 02;
- baġit għall-ispejjeż operattivi tas-Chafea ta' EUR 4 406 500, li jikkorrispondi għal-linja baġitarja 17 01 06 02.

Il-baġit operattiv kien jammonta għal EUR 62 419 043.

EUR 61 322 254,98 (98,24 %) ġew impenjati taht l-AWP tal-2018. Chafea impenjat EUR 45 976 468,52, filwaqt li d-DĠ SANTE impenja EUR 15 345 786,46, li jkopru parti mill-akkwist pubbliku u azzjonijiet oħrajn. Mill-impenn globali, l-appropriazzjonijiet mhux użati kienu jammontaw għal EUR 1 096 788,67, li jikkorrispondu għal 1,76 % tat-total.

1. Prijoritajiet

Fl-2018, il-baġit operattiv totali implimentat (EUR 61 322 254,98) kien assenjat lill-erba' objettivi speċifiċi tal-programm kif ġej:

¹⁴ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2004/858/KE tal-15 ta' Diċembru 2004 li twaqqaf aġenzija eżekuttiva bl-isem Aġenzija Eżekuttiva għall-Programm dwar is-Saħħa Pubblika għat-tmexxija tal-azzjoni Komunitarja fil-qasam tas-saħħa pubblika — b'applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 58/2003 tal-Kunsill (GU L 369, 16.12.2005, p. 73) emendata bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2008/544/KE tal-20 ta' Ġunju 2008 li temenda d-Deciżjoni Nru 2004/858/KE sabiex tittrasforma L-Aġenzija Eżekuttiva għall-Programm tas-Saħħa Pubblika f'L-Aġenzija Eżekuttiva għas-Saħħa u l-Konsumaturi (GU L 173, 3.7.2008, p. 27); Minn Diċembru tal-2014 l-Aġenzija Eżekuttiva għas-Saħħa u l-Konsumaturi (EAHC) ġiet sostitwita bl-Aġenzija Eżekuttiva għall-Konsumatur, is-Saħħa, l-Agricoltura u l-Ikel (Chafea) bid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni 2014/927/UE tas-17 ta' Diċembru 2014 li temenda d-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni 2013/770/UE sabiex tittrasforma l-“Aġenzija Eżekuttiva għall-Konsumaturi, is-Saħħa u l-Ikel” fl-“Aġenzija Eżekuttiva għall-Konsumatur, is-Saħħa, l-Agricoltura u l-Ikel” (GU L 363, 18.12.2014, p. 183).

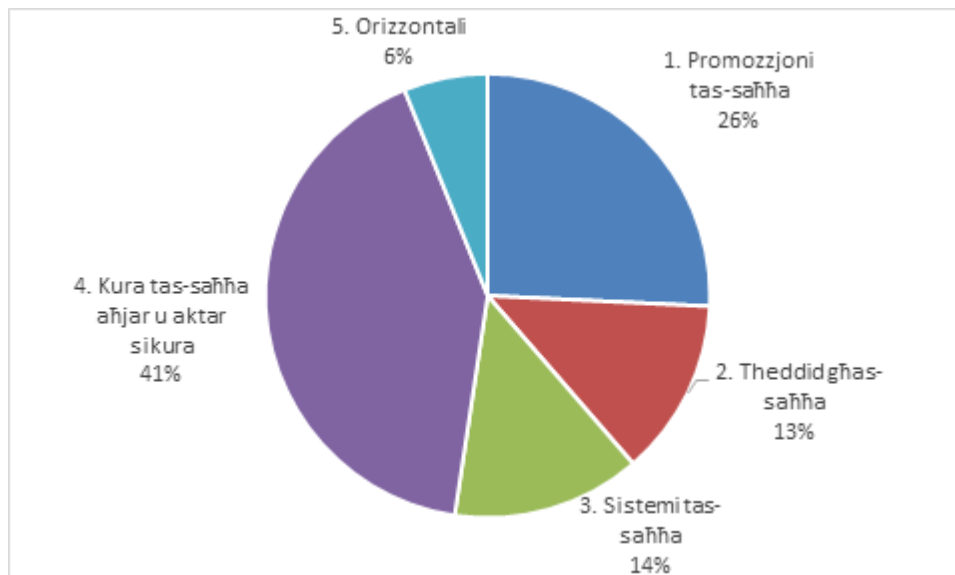
¹⁵ In-Norveġja u l-Iżlanda.

¹⁶ Is-Serbja, il-Bożnija-Herzegovina u l-Moldova.

1. **Il-promozzjoni tas-saħħa - EUR 15 796 420,66 (26 % tal-baġit operattiv)** għall-promozzjoni tas-saħħa, il-prevenzjoni tal-mard u t-trawwim ta' ambjenti li jappoġġaw stili ta' hajja tajbin għas-saħħa, b'kunsiderazzjoni tal-prinċipju tas-“saħħa fil-politiki kollha”;
2. **It-theddid għas-saħħa - EUR 7 900 000 (13 % tal-baġit operattiv)** għall-protezzjoni taċ-ċittadini tal-UE minn theddid transfruntier serju għas-saħħa;
3. **Is-sistemi tas-saħħa – EUR 8 422 838,09 (14 % tal-baġit operattiv)** biex jinghata kontribut għal sistemi tas-saħħa innovattivi, effiċjenti u sostenibbli;
4. **Kura tas-saħħa aħjar u aktar sikura – EUR 25 455 254,83 (42 % tal-baġit operattiv)** biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għal kura tas-saħħa aħjar u aktar sikura għaċ-ċittadini tal-Unjoni.

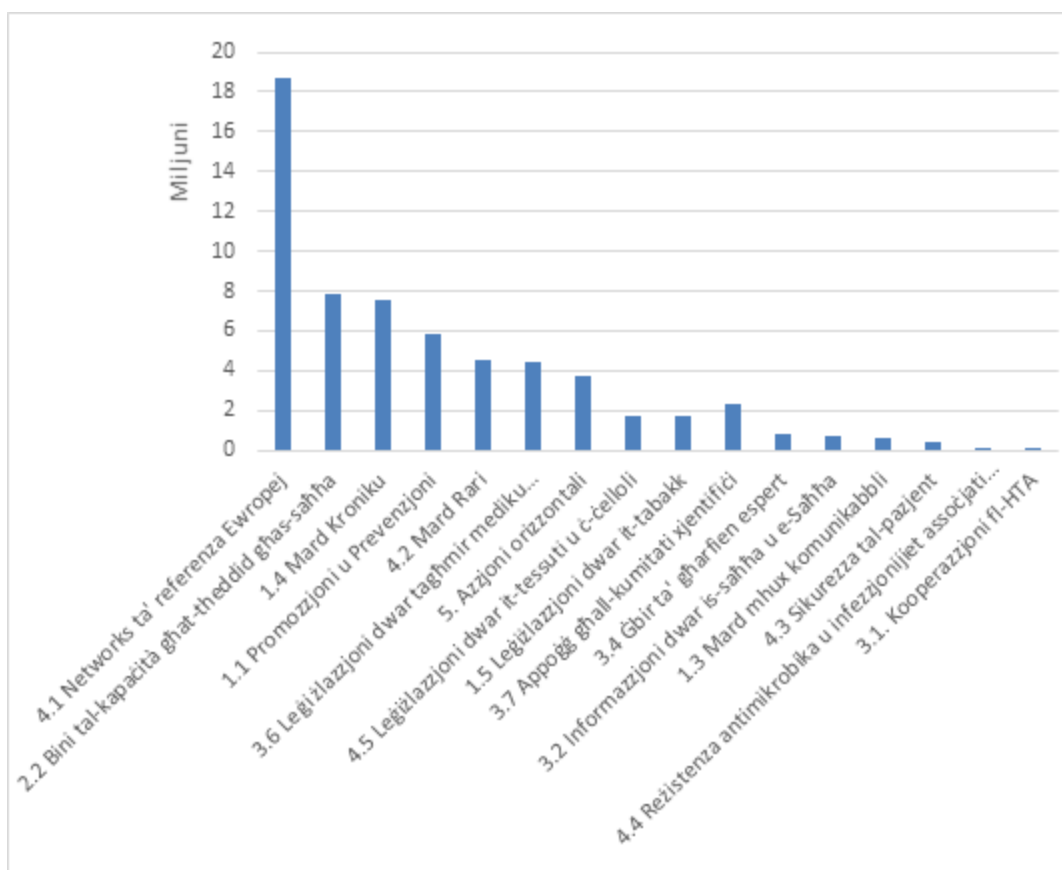
Barra minn hekk , **l-attivitajiet trasversali** (attivitajiet tal-IT, komunikazzjoni, rimborż tal-evalwaturi esperti) ammontaw għal **EUR 3 747 741,40 (6 % tal-baġit operattiv)**.

Ċart 1: Baġit operattiv skont l-għanijiet tat-tielet programm tas-saħħa fl-2018

Fl-allokkazzjoni tal-baġit għall-2018 għad-diversi prijoritajiet tematiċi tal-programm, iċ-Ċart 2 t'hawn taħt turi li l-NRE jikklassifikaw fl-ewwel post, segwiti mill-bini tal-kapaċità biex jiġu indirizzati t-theddid għas-saħħa, filwaqt li l-mard kroniku jikklassifika fit-tielet post.

Ċart 2: Baġit operattiv skont il-prijorità tematika fl-2018

Biex jilhaq l-oġġettivi tiegħu, il-programm gie implimentat permezz ta' firxa wiesgħa ta' strumenti ta' finanzjament. Dawn huma:

- għotjiet għal proġetti, inkluż il-ftehim speċifiku ta' għotja ta' monobenefiċjarji għall-NRE għal mard rari, bi prevalenza baxxa u kumpless;
- għotjiet operattivi b' appoġġ għall-organizzazzjonijiet mhux governattivi (NGOs);
- azzjonijiet kofinanzjati mal-awtoritajiet tal-Istati Membri (azzjonijiet kongunti, JAs);
- ftehimiet ta' għotjiet diretti (DGAs) ma' organizzazzjonijiet internazzjonali;
- l-akkwist pubbliku; u
- azzjonijiet ohra, bħall-appoġġ għall-kumitati xjentifiċi, ftehimiet amministrattivi ma' Ċentru Kongunt tar-Riċerka u l-EUROSTAT, u għotjiet għall-konferenzi tal-Presidenzi.

Intużaw sejhiet kompetittivi biex jintgħażlu azzjonijiet għall-finanzjament, pereżempju għal proġetti u akkwisti. Il-JAs, l-għotjiet lill-organizzazzjonijiet u l-konferenzi internazzjonali organizzati mill-presidenzi tal-Kunsill Ewropew huma DGAs minhabba s-sitwazzjonijiet ta' monopolju tagħhom (*de*

facto jew *de jure*). Revizuri esterni (JAs), id-DĠ SANTE u l-uffiċjali tas-Chafea jevalwaw il-proposti biex jiżguraw li dawn l-azzjonijiet kofinanzjati jissodisfaw ċerti standards ta' kwalità.

Il-baġit amministrattiv kopra n-nefqa fuq affarijiet bħal laqgħat ta' studju mal-esperti, komunikazzjoni, u għajnuna teknika u amministrattiva għas-sistemi tal-IT.

2. Eżekuzzjoni tal-baġit operattiv skont il-mekkanizmu ta' finanzjament

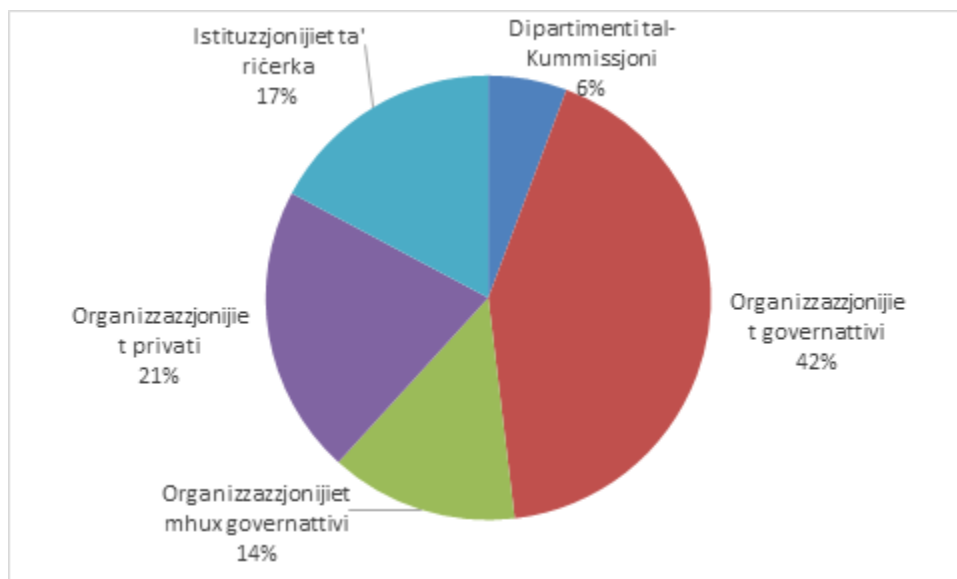
Tip ta' mekkanizmu ta' finanzjament	Implimentazzjoni (EUR)	Sehem tal-mekkanizmu fit-total tal-baġit implimentat (%)
Ghotjiet b'sejha ghal proposti jew stedina	30 674 796,67	50,02
Ghotjiet ghal proġetti, inklużi proġetti oħra tad-DGA	11 095 795,01	18,09
L-azzjonijiet tal-NRE fi ftehimiet ta' ghotjiet specifici ta' 3 snin (SGAs) skont is-Shubija Qafas Ftehim	13 691 043,13	22,33
Ghotjiet operattivi għall-NGOs	5 887 958,53	9,60
Ghotja JA	7 900 000,00	12,88
Ghotjiet għall-konferenzi lill-Istati Membri li jkollhom il-presidenza tal-UE	166 000,00	0,27
DGAs mal-organizzazzjonijiet internazzjonali	4 020 000,00	6,56
Akkwist (kuntratti ta' servizz), premjijiet u azzjonijiet trasversali	8 924 955,22	14,55
<i>Immaniġġjati mis-CHAFEA</i>	2 618 012,85	4,27
<i>Immaniġġjati mid-DĠ SANTE</i>	6 306 942,37	10,28
Azzjonijiet oħra	9 636 503,09	15,71
<i>Immaniġġjati mis-CHAFEA</i>	597 659,00	0,97
<i>Immaniġġjati mid-DĠ SANTE</i>	9 038 844,09	14,74
Il-baġit implimentat tal-AWP tal-2018	61 322 254,98	98,24
<i>Immaniġġjati mis-CHAFEA</i>	45 976 468,52	73,66
<i>Immaniġġjati mid-DĠ SANTE</i>	15 345 786,46	24,59
Baġit totali disponibbli tal-AWP tal-2018	62 419 043,65	
Ma ntużax	1 096 788,67	1,76
<i>mis-CHAFEA</i>	1 096 788,67	
<i>mid-DĠ SANTE</i>	0.00	

3. Benefiċjarji

Fl-2018, is-Chafea u d-DĠ SANTE ffirmaw aktar minn 262¹⁷ ghotja u kuntratt ma' firxa ta' benefiċjarji u fornituri ta' servizzi: organizzazzjonijiet governattivi, istituzzjonijiet akkademiċi, NGOs, kumpaniji privati, u esperti individwali¹⁸. Benefiċjarji oħra kienu jinkludu organizzazzjonijiet internazzjonali u dipartimenti tal-UE. B'kollox kien hemm 423 benefiċjarju, filwaqt li ż-żewġ kategoriji ewlenin kienu kumpaniji privati (għall-akkwist u azzjonijiet oħra) u organizzazzjonijiet governattivi (għall-JAs u l-proġetti).

Iċ-Ċart 3 turi d-diversi gruppi ta' benefiċjarji.

Ċart 3: Il-benefiċjarji tat-tielet programm tas-saħħa fl-2018 – il-kategoriji ewlenin

AZZJONIJIET EWLENIN TA' KOMUNIKAZZJONI

Dwar il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-programm, is-Chafea kkontribwiet għall-hidma preparatorja għall-QFP 2021-2027 billi gābret informazzjoni dwar ir-riżultati tal-programm tas-saħħa (2014-2017). Wara l-adozzjoni tal-istrateġija tas-Chafea għat-tixrid tal-programm (Ġunju 2017), il-pjan ta' tixrid annwali għall-2018 iffoka fuq il-prijoritajiet ewlenin tal-Kummissjoni għas-saħħa, jiġifieri l-NRE Ewropej u t-tnejn u r-rispons għall-kriżijiet.

Għall-NRE:

¹⁷ JA (1), PJ (9), ghotjiet operattivi SGA (16), NRE (23), ftehim ta' ghotja diretta ma' organizzazzjonijiet internazzjonali (5), premijijiet (2), konferenzi (2), sejhiet għall-offerti u azzjonijiet trasversali (181), azzjonijiet oħra (23).

¹⁸ Dawn il-262 ghotja u kuntratt ma' jinkludaw dawk iffirmati ma' esperti individwali li jippartecipaw f'kumitati xjentifiċi, evalwaturi ta' sejhiet għal proposti, eċċ.

- il-produzzjoni tal-ktejjeb elettroniku “Rare diseases 2008-2016: EU-funded actions paving the way to the European Reference Networks”¹⁹;
- il-produzzjoni tal-iskeda informattiva “EU health programme support to ERNs: helping people suffering from rare and low-prevalence complex diseases”²⁰, ipprezentata fir-raba’ konferenza tal-NRE, li saret bejn il-21 u t-22 ta’ Novembru 2018 fi Brussell.

Għat-thejjija għall-krizijiet:

- il-produzzjoni u l-pubblikazzjoni tal-ktejjeb elettroniku “Health threats 2009-2018: EU-funded actions for better preparedness and coordination in health crisis”²¹;
- il-produzzjoni u l-pubblikazzjoni tal-iskeda informattiva Kontromizuri mediċi: vaċċini u tilqim²²;
- il-konferenza, “L-aħjar prattiki fl-implimentazzjoni tar-regolamenti internazzjonali dwar is-saħħa”, li saret bejn is-7 u t-8 ta’ Ġunju 2018 f’Ateni, il-Greċja, b’kooperazzjoni mal-Ministeru tas-Saħħa Grieg²³.

Is-Chafea pparteċipat f’**hames konferenzi ewlenin dwar is-saħħa pubblika mifruxa mal-UE** fejn ix-xjenzati u l-professjonisti fil-qasam tas-saħħa kienu l-udjenza fil-mira.

- It-18-il Konferenza Internazzjonali dwar il-Kura Integrata, li saret bejn it-23 u l-25 ta’ Mejju 2018, f’Utrecht, in-Netherlands²⁴. Workshops u stand fir-rigward tal-programm tas-saħħa.
- Il-21 Forum Ewropew dwar is-Saħħa, li sar f’Gastein bejn it-3 u l-5 ta’ Ottubru 2018²⁵. Stand organizzata.
- Il-11-il Konferenza Ewropea dwar is-Saħħa Pubblika 2018, li saret bejn it-28 ta’ Novembru u l-1 ta’ Dicembru 2018, “Winds of change: towards new ways of improving public health in Europe”, Ljubljana, is-Slovenja²⁶. Saru żewġ prekonferenzi li ffukaw fuq l-azzjonijiet tal-UE dwar ir-reżistenza antimikrobika u l-infezzjonijiet assoċjati mal-kura tas-saħħa. Simpożju ta’ nofsinhar: Is-successi tal-programm tas-saħħa tal-UE - il-kontribut għal saħħa aħjar għal kulhadd fl-UE²⁷.

¹⁹ https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fd1f05fc-6def-11e8-9483-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3170&WT.ria_ev=search

²⁰ https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d4deee56-e952-11e8-b690-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3171&WT.ria_ev=search

²¹ https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/13b6f22d-75e4-11e8-ac6a-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3170&WT.ria_ev=search

²² https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9807f2a3-d7ff-11e8-90c0-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=19980&WT.ria_f=3171&WT.ria_ev=search

²³ <https://eody.gov.gr/en/event/best-practices-in-implementing-the-international-health-regulations/>

²⁴ <https://integratedcarefoundation.org/events/icic18-18th-international-conference-on-integrated-care-utrecht>

²⁵ <https://www.ehfg.org/archive/2018/conference>

²⁶ <https://ephconference.eu/conference-2018-Ljubljana-184>

²⁷ <https://ephconference.eu/2018-pre-conference-programme-158>

- Id-49 Konferenza Dinjija tal-Unjoni dwar is-Saħħa tal-Pulmun, li saret bejn l-24 u s-27 ta' Ottubru 2018²⁸. Ġiet organizzata wirja bi stands kif ukoll sessjonijiet ta' "ejja ltaqa' mal-esperti tal-programm tas-saħħa". The Hague, in-Netherlands.
- AIDS 2018, workshops dwar il-programm tas-saħħa, li ġew organizzati bejn it-23 u s-27 ta' Lulju 2018²⁹. L-istand u s-sessjonijiet ta' "ejja ltaqa' mal-esperti tal-programm tas-saħħa" tal-UE ġew organizzati, f'Amsterdam, in-Netherlands. Il-ktejjeb elettroniku dwar il-konferenza ġie prodott u mqassam.

²⁸ <https://thehague.worldlunghealth.org/>

²⁹ <https://www.aids2018.org/>